

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

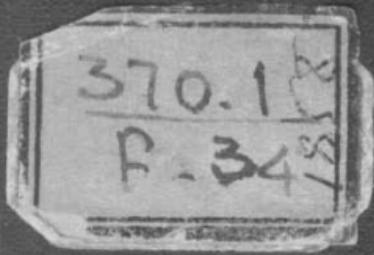
պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

17569-
17573

ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ

ՆԱՐԻ ԻՐԻ ԱՌԱՔԵԱԼԱՐԵՆ

ՆԱԳԻՒ

ԽԵԻՆՁԻ ՏԵՖԱ ԹԱՎ ՕԼՈՒՆՑՈՒ

ԳՈՒՏՍ ՇԵՐԻՖ

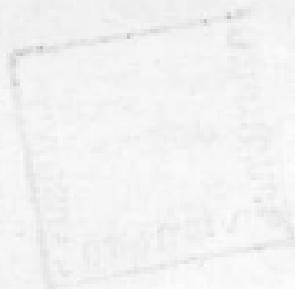
ԵՐՄԵՆԻ ՄԱՐ ԵԱԳՈՒՊ

ՄԱՆԱՍԹԸՐԵՆ ԹԱԳԻԱՆԵՍԻՆԵ

1912

ԱՌԵԲ ՅԱԿՈԲ

ՆԱԳԼԻ

962-62

2278-40

2277-40

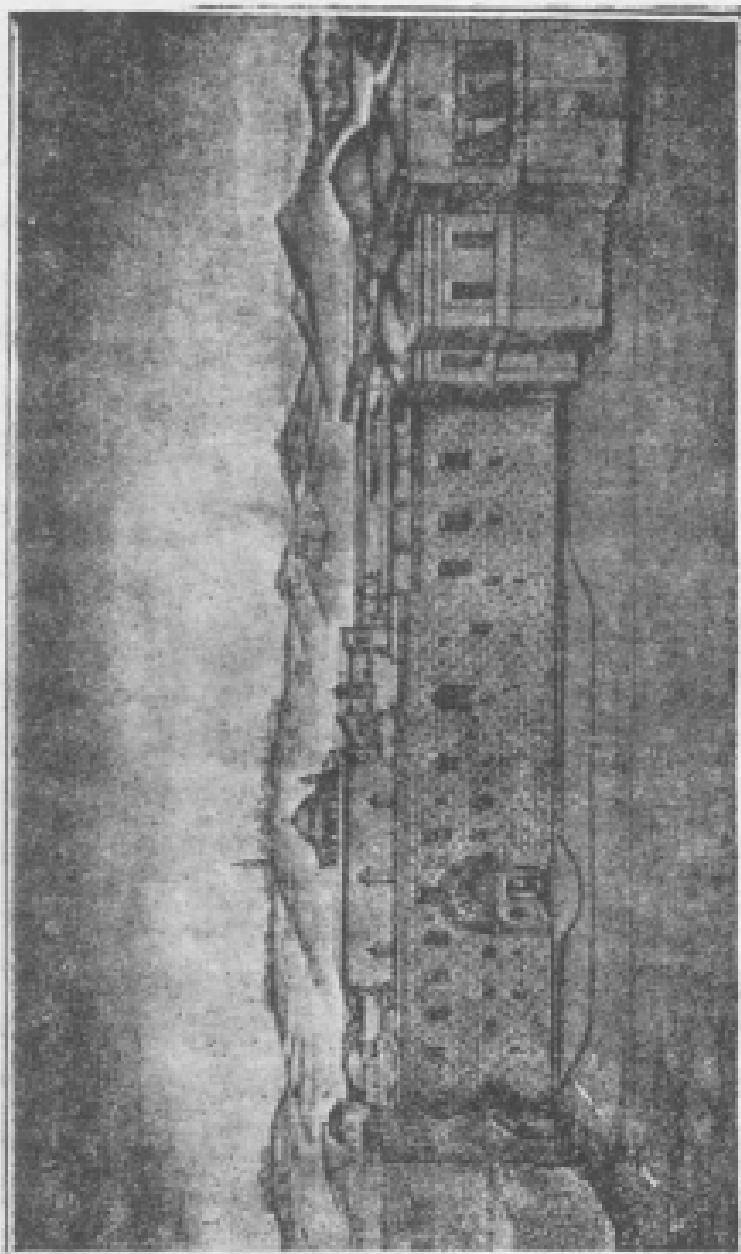

ՏԻՊԱՀԵ

Մալիւմ օլտուզու վէճէ իւզրէ՝ սուրբ Յակոբ
իսմիյլէ մէշնուր՝ վէ շերեֆլերիյլէ սուրբ Նըրու-
աղէմաէքի պիզիմ շայ միլլէթինէ մախսուս
ոլան սուրբ Յակոբ վանքընը միւշէրբէֆ էտէն ի-
քի առաքեալ օլուս՝ պիրինին պու շէնիրտէ իլք
եպիսկոպոսլուք մէսնէտ ու մէմուրիյէթինի ին-
քա էթմէ իլէ ճիւլիւս էթտիյի բուհանի հիւ-
քիւմէթինին աթոռու, վէ տիկէրինին տախի՞
քրիստոնեաղըգ ուղրունա զաթլ օլունուզուան
սօնրա ճէսէտինտէն այրըլմըշ պաշը մէզքիւր
վանքուա էլւալէթիւլ հազա մէվճուտ պուլուն-
մալարը միլլէթիմիզէ մախսուս շէրէֆ ու իփ-
թիխար օլմաղին՝ պու ազիզլէրին ահզալի շօզ-
լարա մալիւմ օլմատրզընը պիլէրէք՝ էսքի քի-
թապլարտան պիթթէրնիւմէ տէզշիրէրէք նիւմ-
լէնին գօյայ աննայանագ լիսանի թիւրքիյէ
նազլ ու նէշրինէ միւպատիրէթ զըլընմասը՝ սուրբ
աթսոսն շէրեֆինէ աշըգ օլան միլլէթտաշլա-
րըմըզա մազպուլ պիր խըզմէթ օլանաղը մէ-
միւլիւմիւզ տիւր :

Ո ՈՒ Թ Բ Թ Ց Ա Կ Ո Ր Ա Վ Ա Ր Ա Շ Ը

Խ. ՅԱԿՈԲ ՅԵՍՈՆԵՂԻՌԱՋՐԵՆ

ՆԱԳԼԻ

ՊԱՊ |

ՄՈՒՐԻ Յակոբ Տեառնեղբայր, եանի
Քրիստոս է Քէնտիմիզին պիրատէրի տէնտէք-
լէ մարութ, օն իքի առաջեալլարըն սրբա-
որնասա տէյիլ իսէ տէ՝ սուրբ Երուսաղէմին
իլք Եպիսկոպոսու օլուալ պու կիւնէ տէք
մէսնէտնիշին օլան Երուսաղէմ Պատրիարք-
լարը՝ օնուն խալէֆլէրի օլմասը սէպէպիյլէ
էվլէլնէ օնուն ահվալինի նազլ էթմէք մի-
նասիալ կէօրիւլմիւշ տիւր:

Պու Մուրբ Յակոբ՝ վէ իւչ գարընաաշ-
լարը Շմաւոն վէ Յովսէ վէ Յուդա՝ Էֆէնտի-
միզին վալիտէսի Առուր Մարիամ Աստուա-
ծածինին թէյզէսի օլան տիկէր Մարիամըն
վէկազէով պասըն էվլատլարը օլուալ պու ճի-
ւթլէ Էֆէնտիմիզէ եազըն խրացմ օլտուգ-
լարը իշխոն՝ Յահուաի միլլէթինտէ հալէտ

մազպուլ թութուլան առեթ իւզրէ՝ էմմի
զատէլէրի վէ թէյզէ զատէլէրի պիրապիրինէ
գարընտաշ վէ պիրատէր թէսմիէ էտէրլէր +
Քրիստոս Եֆենտիմիզին պիրատէրլէրի սէօյ-
լէնմիշյէր ափք . պազի միւէրրիխ դավ-
լիննէ՝ Տեառն եղբայր տէնիլէն Սուրբ Յա-
կոր՝ Կղէովպասըն գարընտաշը վէ Սուրբ
Մարիամ Աստուածածինին նիշանլըսը օ-
յուպ՝ Աստուածահայր լազապըրյա միւշէր-
րէֆ օլան Սուրբ Յովու փին Սուրբ Աստուա-
ծածինէ նիշանլանմազտան էվովէլ նիքեան
ալթընտա պուլունուպ էվլատ սահիպի օլ-
մասը մէճնուլ օլտուզունտան՝ պու րիվա-
յէթէ թամ իթիպար օլունմազ :

Եֆենտիմիզին կյաչա չըդմասընտան էվ-
օվէլ՝ օնուն պիրատէրլէրի աստ օլունան մէս-
ֆուր տէօրտ գարընտաշ արր ալեանէն Սուրբ
Աւետարանտա զիքը օլունմուշ օլմասընտան
իսթիտլալ օլունուր քի պունլար Առաքեալ
սրբասընտ կիրմիշ տէյիլլէր իտի : Անձագ
Եֆենտիմիզէ մուհապաթլէթլէրի չօգ օլտուզու-
պի իշթիպահ տրբ . հաթտա՞ էսքի րիվա-
յէթլէրէ նազարէն՝ Սուրբ Յակոր ախէրլէ-
րինտէն զիտաէ անըն իւզէրինէ մուհապ-
աթլէթի օլուպ՝ անըն կյաչա չըդմասընը տույ-
մասընտա քէմալ թէէսաիւմիւնտէն նաշի եէ-

մէք իշմէքաէն քիւլիէն քէսիլայի թա քի
օնուն Յարութիւն ալտրզընը իշխթափքաէն
սօնրա քէնտիսինի տախի կէօզիւյէ կէօր-
ափւ . վէ իշխնախմիզ Յարութիւն ալտրզ-
ան սօնրա խասութէն պունա կէօրյոնմիւշ
օլտուդունու . Առոք Պօղոս առաքեալ կո-
րչնթացիլէրէ ևազտրողը իւք մէքթուպու-
նուն ան պէշինձի պապրնտա զիքր էթմէ-
սիյլէ պու բիւլայէթի պիիր կէօնէ թաստիք
էթմիշ կիափի սայրլըր : Վէ իշխնախմիզ կէօ-
յէ համբառնալ օլտուգտան սօնրա տիկէր
առաքեալլար ըլտ ոքքապէր Երուսաղէմաէ
գալրալ անոտէ պուլունան Եէ՛հուտ թարթէ-
սինէ քրիստոնեալրզ տինինի . վէ Յիսուս
Քրիստոսուն սահինէն օնլարլն միւնթազրը
օլտուզու . Մեսիա վէ Խանուլլան վէ զաթէն
հագ Ալլան օլտուզունու վազ էթմէյէ մէշ-
զուլ ուտու : Վէ քէնտի հարինաէ ֆէվ քէլ-
ատէ սատազաթ վէ խափումէթ միւշանէտէ
օլմասընտան տօլայր՝ Յակոբ արդար (սալին)
տէնմէք քէնտիսինէ այխա պիիր որդիաթը
մախուռուսէ կիափի մէշհուր օլմուշ ուտու :

ՊԱՊ 2

Օս իրի առաքեալլար Երաւաղէմտէն չըգրոց ճէմի ճիշտնէ Քրիստոնեալրդ վազ էթմէք մէմուրիէթիյլէ պիրափիրինտէն այրըլարագ հէր պիրի պիրէք թարաֆա կիթմէզտէն էվլիլ ճիւմլէսի պիլ իթթիֆագ իլհամի րէպազանիէ իմթիսալէն պու ազիզի սուրբ Երաւաղէմէ Առաջնորդ վէ օնտաքի պուլունան վէ պուլունահագ Քրիստոնեալարտան միւրէթմէպ Եկեղեցիէ պաշ նասագ էտիպ քէնտիլէրինէ հէմբայէ թութտուլար :

Վէ էֆէնտիմիզին համբարձումունտան օն պէշ սէնէ միզտարի սօնրա Եահուտիլէրին նօմօսձա վաճիրագ խլ ամէլ թութտուգլարը թրրիա տէնմէքլէ մարիւֆ ասէթլէրինի Քրիստոնեալար ինտինտէ մագպուլ թութտուգ միւնիւպինձէ հարէքէթ էթմէք եախուտ էթմէմէք խզէրինէ եէհուտիլիքտէն Քրիստոնեալրզա տէօնէն պազի քիմսէլէր մապէյնինտէ գրյ ու գոլ զուհր էթմէսինտէն տօլայը մատտէ էհէմմիէթ ալրզ վէ մէսէլէ մարազայէ թահզիլ օլունուպ առաքեալլարըն պիլիթթիֆագ գարարընա միւհիտ օլմասը միւլապէսէսինտէ առաքեալլար Ե-

բաւսաղէմէ ճէմ օլունուպ պիր մէջլիսի
բուհանի ագու ու թէշքիլիյլէ պու մատաէ
իւզէրինէ մուպահասէլէրինտէ սուրբ Յա-
կոր ոլ չէրին Եպիսկոպոսու օլմար մի-
նասիպէթիյլէ պիր նութգ էտիպ՝ Քրիստոն-
եալարը Եէ՛ռուտի թըրֆասընա մութապա-
տի էթմէլէրինի մինասիպ կէօրմէտի . վէ
իւմիւմէն մէջիս պունուն նութգունա իմ-
թիսոլէն՝ Քրիստոնեալարըն թըրֆա թանր-
մամասընա գարար վէրմիշ օլտուգլարը ,
վէ պու վէճճ իլէ անլէրի աղրը պիր եխքտէն
խէլաս էթմէլէրի Պործը առաքելոց քի-
թապրնուա թափորլէն ըիսվայէթ օլունմուշ
տուր :

Վէ պու թըրֆա տաէթինին մահվ օ-
լունմասընը սուրբ Յակոր առաքեալ մինա-
սիպ կէօրտիւ իսէ՝ քէնտիսի եէմէք իչմէյէ
մէջպուր պիր քիմաէ օլմատրզընը էսքի միւ-
էրբիխլէրտէն մէշհաւտ տուր . հաթուա տօդ-
տուզու վագրթան շարապ վէ բագը վէ
տիկէր իշրէթլէր ասլա գուլլանմազ , վէ եթ
եէմէզի իսի . պաշընա ուստուրա տօդանտրր-
մամըշ , վէ լավանտա վէ օնա էմսալ գօ-
գուլու սուլար վէ ետզյար գուլլանմամըշ ,
վէ ասլա համամա կիրմէմիշ իտի . Առաք-
եալարըն պիր գաչը իչիւն տախի պունա

էմասլ հալլէր նողը ու բիզայէթ օլունմասընտան աննաշըլլը քի՞ եւէյէծէ ը վէ իշենէք հազգընապաւնլարին քրիստոնեալարա բաւխամթի քեամիլէ վէրմէլէրի՞ թէնտի հէպայի նէֆիսլէրինի զանի էթմէք օլմայըլը իլլա էֆէնտիմիզին ախնեայէ թէշրիֆինտէն սօնրա Սէհուախլէրին ախէր միլէթլէրատէն ֆէրքի իշիւն գօնուլան նոմօնարթն վէ աստէթլէրին պատէմա իդթիզասր օլմասրը էճիլտէն պաթըլ օլմասընը թաստիքիթմէք իթմէք իշիւն օլտուզու աշիքեար տրր :

ՊԱՊ 3

Էֆէնտիմիզին խաչըն իւզէրինտէ ճան սէլամէթի իշիւն վէֆաթ էթմիշ օլմասր Պիզաստուն քէֆչ էթափրմէսիլէ ինքեար գապուլ իթմէզ սահինլիքտէն օլուար , օնուն էօլիւլէր իշինաէ գալմայաբագ վէֆաթընըն իւշիւնձիւ կիւնիւ տիրիլմէսինին հավատիսիթահիգ օլմասր՝ օնուն մէջթինէ սէպէպ օլան Սէհուախլէրէ թէզայէթ օլտուզունտան պաւ հավատիսին նէշր օլմասընա մանի օլմագլըլը քէնտիլէրինէ վաճիպէի զիմմէթ տատ էախայ՝ օնա կէօրէ զայրէթի թամ էթմէթքտէ իտիլէր իտէ տէ էֆէնտիմիզին մէ-

զարտան բիւրհայտ գըյամ Եթոփքտէն
սօնրա այն էլ եագին օնու կէ օրիւ պ պէքա-
պէքինձէ մուսահիպէթ էաէն վէ սուֆրա-
տաշ պուլունան առաքեալլար տախիր կէ օր-
տիւքլէրինի քէզմ էթմէլիու ամմէյէ վազ
ու նէշր էթմէյի վէ պունտան պահորդա
օնուն սահին Ալլահ օլտուղունու վէ օնուն
էօյրէթախիյի տինի իմանա շայան պիլիու վէր-
տիյի թաղիմաթին իճրասընա թէշէպպիւս
էթմէսինին ճան սէլամմէթի իշիւն զայէթ
էլզէմ օլմասրնա ամմէյէ պէյան էթմէքլիյի
քէնախլէրինէ պորճ սայմալարընատան տո-
ւայր՝ շիւն Եէնուտիլէր պու ճինէթլէ բէզա-
լթ ու թէօնմէթաէն խէլաս պուլամազլար
բար , պունլարըն առաքեալլարա գարչը մ-
զիմ խուսումէթլէրինէ պատի օլմուշ ուտու:

Պու սէպէպտէն սուրբ Պետրոս վէ Յով-
հաննէս առաքեալլարը մահպէտէ իլզա՞ վէ
սուրբ Ստեփաննոսու թաշրլա իմհա էթ-
ոփքտէն սօնրա ճէմի քրիստոնեալարա
գարչը էմինամէլէր շրջարըս՝ էլէ կէշիր-
տիքլէրինի զինճիքպէնա հասզա վէ էքսէրի-
սինի գաթլ էթախլէրի հէնկեամտէ՝ քէն-
ափ ալիմլէրինտէն Սաւուզ նամ տէլիգան-
լընըն քրիստոնեայ կիւրիւհինէ կիրիոլ ա-
ռաքեալլար սրնըթինա տախիլ՝ վէ Պողոս

առաքեալ տէմէ իլէ շէօրէթեապ օլմասը
քէնախլէրինէ զայէթ աղբը կէլէրէք՝ ճէմի
խրս ու հաստէթլէրինի օնուն թէլէֆինէ
սարփ էթմէյէ թէշէպպիւս էթափքլէրինաէ՝
անըն տախսի Ռօմա չազարընըն հիւքմիւնէ
իլթիճա էտիպ էլլէրինաէն սըյրըմասը պուն-
լարըն զազապընը արթըրաը . թէհավուր-
լէրին թէսքինի իշխւն՝ ևֆէնտիմիզին տի-
նինի վազ էտէնլէրտէն միւթէպէրլէրին պի-
րինի էօլտիւրմէք ֆիքրինէ զահիպ օլտու-
լար :

Պու ֆիքր իլէ սուրբ Յակոբ Տեառնեղ-
րայրը թութուպ՝ օլ կիւնլէրաէ Ռօմատան
կէլմէ սփիր զապիթ պուլունմատրզը իշխւն
քէնախ միւլլթլէրինին տիվանընա սիւ-
րիւքլէյէրէք՝ ևֆէնտիմիզ հազգընա կէլիսպ
վազ էթափքլէրինի ինքեար էթմէյէ ճէրալ
էթափքլէրինաէ՝ ազիզ սփիրէրվա նիւքսէք
սէս իլէ՝ Խաչ իւզէրինէ սալպ էթափրիպ
էօլտիւրտիւյիւնիւզ Շիսուս սահիւնն իսպ-
նուլլահ վէ հազ Ալլահ արբ . վէ պունուն
խսպաթը՝ սալպ օլմասընըն իւշիւննիւ կիւ-
նիւ տիրիլիսպ մէզարտան գըյամ էթմէսի
սփիր տէյիւ նիտա էյլէտի :

Պունա թէհամմիլլէրի գալմայըպ՝ օլ
վազըթառ պաշ քեահին եախուտ խախտմ

պաշը պուլունան Անանսուն հուզուրու-
 նա կէօթիւրտիւլէր . վէ էյամ խամուրտող
 պայրամը կիւնլէրի օլուպ էթրաֆ ու էք-
 նաֆտան չօգ եէհուտիլէր Երուսաղէմէ թէ-
 մէմմիւ էթմիշ օլտուգլարընտան՝ ճէման օլ
 կիւնլէրտէ վէ օլ ճիւմդիւրիէթ տաղրլմագ-
 սրզն օնուն գաթլինի մաթլուպ էտէրլէր
 իսի քի ամմէնին կէօզիւ գօրգուպ Քրիս-
 տանեալրզա Եէթէնմէյի ճէսարէթ էթմէ-
 մինլէր . չիւնքի սուրբ Յակոբուն սատրզ
 վէ միւսթաքիմ պիր քիմսէ օլտուզու ամ-
 մէնին մալիւմիւ օլուպ՝ օնուն աէօզիւնէ
 իթիպարէն Եէհուտիլէրտէն չօգ քիմսէլէր
 Յիսուս Քրիստոսուն սահինէն գրյամ էթ-
 միշ օլտուզունա վէ պու տէլալէթ իւզրէ
 իազնուլլահ վէ հազ Ալլահ օլտուզունա իման
 կէթիրմիշլէր իսի : Պաշ քեահին օլ տիվան-
 աա սուրբ Յակոբ սիւվալ էթաի քի Մե-
 սիանըն գարուսու հանկրաք տրբ . տէմէք
 իսթէտի քի պիր զաթըն մանզուրումուզ
 օլան Մեսիա օլտուզունէ իլէ թանրլա պի-
 լիր : Սուրբ Յակոբ պունա ճէվապ օլարապ՝
 մանզուրունուզ օլան Մեսիա՝ Յիսուս քէն-
 տիսի տիր տէտիյինտէ չօգ քիմսէլէրին ամ-
 էննա տէյիպ գապուլ էթտիյինի կէօրէրէք :
 Թիւէթին էհի շէրիլէրի վէ փարիսեցի տէն-

մէջիլէ մարուֆ սօֆու թագրմբ պատէլ իս-
թիշարէ էթրաֆընը ալարագ տէտիլէր . շու-
զապա խալդ Յիսուսու Մեսիա զանն էթ-
մէիլէ թազլիթ օլուալ խաթա էտէյորդար .
վէ ճիւմլէսի սէնին սասրդ վէ միւսթագիմ ,
վէ խիլափա իրթիքեագ էթմէ զ պիր զաթ
օրտուզունու սլուխալ թագրիրինէ իթրազար
վէ իթիմաստ էտէրլէր , խմախ՝ շու կիւնլէր-
տէ խամաւրասուս պայրամբ մինասիոլ թիյլէ
շէ հրիմիզէ հէր թարափանն միլլէթիմիզ
թէ ճէմին էթմիշ իքէն՝ Յիսուսուն Մե-
սիա օլմատրոլլինը՝ վէ հագգրնա նէշը օլու-
նան սիր թագրմ միւճիւզաթ նէ սինուտ , րի-
զայէթլէրին արածիփ օլտուզունու պէյան
էյլէ , քի եալան եանլըշ հավատիոլէրէ
թութուլմատրնլար : Խմախ Տաճարըն շու-
զուլէսինին իւղէրինէ չըդ քի հէր քէս
սէնի կէօրսիւն . վէ սէօյլէտիքլէրինի ի-
շիթսինլէր :

Պունու սէօյլէյիսլ դույլնին իւզէրի-
նէ չըգարարըլար . վէ ճիւմլէնին իշիտէ ճէյի-
զրամար եիւքսէք սէս իլէ նիտա էախազ տէ-
տիլէր . ևա՛ սասրդ . ճիւմլէմիզին սէնին
թագրիրինէ իթիպար ու իթիգարմբզ վար-
արըր . անճագ էքսէր ճէմասթ կաչ իւզէ-
րինէ սալալ օլունան Յիսուսուն հագգընա

անախազ զիւ՞իւմլէրէ զահիսպ օլուպ թաղ-
 լիթ օլմագտատ տըրլար . պունուն իշխւն պի-
 գէ սէն թարիթ էթ քի սալպ օլան Յիսու-
 սուն նէթիճէսի նէ՞ տիր : Սուրբ Յակոբ
 ճէվառ վէրիսպ տէտի . Յիսուս իշխւն պա-
 նա նէ՞ սօրաբարնըզ . հալէա սէմատէ գա-
 տրր Ալլահին սազընտատ օթուրմուշ . վէ
 տիւնեանըն Էնճամընտատ եէվմի մահչէրտէ
 ճէմի ինսանլարըն տավասընը կէօրմէք ի-
 շխւն պուլուալարըլա տիւնեայէ կէլէճէք
 տիր : Եէհուտիլէրտէն Քրիստոնեալըզա եէլ-
 թէնէնլէրին չօզու օնտա հազըր պուլու-
 նուպ՝ ազիզին պու քէլամլարըլա տիւն-
 լերինտէ պիր գաթ տահա գազիլէշտիքլէ-
 րինի՝ աֆէրին , սահին պէ ոյլէ տիր տէյի զիւ-
 իւմլէրինի պէյան էթմէլէրի փարիսեցիլէրի
 զիտտէ հիտտէ թլէնտիրիպ՝ պունա պու մի-
 սիլիւ չէհատէթ վէրմէյէ սէպէպ օլմամրզ-
 լա էյի էթմէտիք տէյէրէք գուլէնին իւ-
 զէրինէ չըգըպ ազիզի օրատան աշազը աթ-
 մայը տախի քեափի սայմայարագ թաշա-
 մազա պաշլատըլար : Անճագ սուրբ Առաք-
 եալ տիւշտիւյիւ եէրտէ տիզ իւստիւնէ կէ-
 լիպ՝ քէնտի էօմրիւնէ գաստ էտէնլէրին
 ճան սէլամէթի իշխւն տուա էտէրտի : Օ-
 րատա հազըր պուլունան քեանինլէրտէ

պիրիսի. այնկէրլէրինէ նիստա էտիպ՝ ոռ՛ւս
տուրուն, նէ՞ եաբարսընըզ. պու առամ
սիզին իշխուն տուա էթմէքտէ ափր աէմէք-
տէ՞ և ահուափիլերին պիրիսի աէ օրայս պէզ
գասարլամազա կէլմիշ պիր գասարնընըն
թօգմաղընը ալրպ խըշմ ըլա տուրը Յա-
կորուն գաֆասարնա էնտիբատիյի պիրլէ ա-
զիզի էօլտիւրիւ : Քրիստոնեալարա օրա-
լարը թէնհալէնտիքտէն սօնրա կէլիպ ա-
զիզ թէնինի հէման օրանըդտա կէ օմտիւ-
լէր, քի Սախրաթուլլահուան Գեթ սեմանի
աէրէսինէ չըդանագ և օլուն իւզէրինաէ՞
զէ տանարըն, եանի Սախրաթուլլահըն
գուրզինաէ ափր աէլիր էսքի միւէրրիխլէր
շահատէ թէրիյլէ թաստիգ օլունուր :

Պու ազիզին եպիսկոպոսլուգ մէսնէտի
հէնկեամընտա օթուրտուզու աթու իշխուն
եւսերի նամ մէշնուր միւէլլիմ քէնտի
Ֆիլիս թէվարիխի քիթապընտա զիքը է-
տէր քի՞ քէնտի վագթընա կէլիննէ օլ ա-
թուու Քրիստոնեալար ազիմ բայէթիլէ
սաղլամազտա օլուպ՝ զիարէթէ կէլէնլէ-
րէ տախի կէ օսթէրմէլէրիյլէ ազիզէրէ նէ՞
աէրէնէ իզզէթ զէ հիւրմէթ էթ տիքլէրի-
նի պէյան էտէրլէր իմիշ : Պու աթու հա-
յէա պու կիւնէ աէք Երուսաղէմտէ միլ-

լէ, թիմիզ եւ տինտէ օլան սուրբ Յակոբ վան-
քընըն Եկեղեցիսինտէ տուրուր. վէ Երու-
սաղէմ Պատրիարքը հէր նէ գտար պու ա-
զիզին խալէ ֆի օյուպ օնուն աթոռունուն
տախու հազգէն վարիսի պուլունմուշ իսէ
տէ՝ օլ աթոռա օթուրմայրպ եալընըզ սէ-
նէտէ պիր տէ վաս սապահ ժամբ վագթը ազ
պիր միւտտէթ իլէ օրայս կէլիոլ պու ա-
զիզին խալէ ֆի օյուզունու պու կէ օնէ
թէշրի վաթը ըլտ պէյան ու թագրիր էթ-
մէսը տաէթի գատիմէտէն պուլունմուշ
տուր :

Պուլետտէ զիքը օլունան պու ազիզին
մէզարը չոգ զէ մանտան պէրի պօշ տուր
տէյր պիլինըր . վէ ազիզ թէնինի Ռում վա-
տիշահլարընտան պիրիսի՝ քիւշիք Յուս-
տինոս , օրատան չըգարարպ Խսթանպուլա
կէ օթիւրիթ միւշ տէյի նագլ օլունաւր . վա-
զաթ շիմոի նէրէտէ գալարզը նամայիւմ
տիւր :

ԱՐԱՐԻՐ ՏԵՆՄԵԼԻ ՄԱՐՄԱ

ՍՈՒՐԲ ՅԱԿԱՐԴԱՎԱՐԻ

ՆԱԳԼԻ

ՊԱՊ |

ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈՐ առաջեւալ՝ Զերեղիսս
նամ պալրգճը պիր քիմսէնին էվլատը՝ վէ
սուրբ Յովհաննէս Աւետարանիշին էօզ գա-
րընտաշը օլուալ՝ պիր կիւն պունլար իքիսի
բէտէրլէրիյլէ Դապարիյէ կէ օլիւնտէ պա-
լըդ ավլատրգլարընտա Քրիստոս Էֆէնտի-
միզ օլ թարափտան կէ չիալ՝ պանա կէ լին
վէ սիզի ինսան ավճըաը էտէյիմ տէյէրէք
եւանընա տավէթ էթաի։ Պունլար տախի
գայլրգլարընը վէ ըզըրըպլարընը վէ օլթա-
լարընը վէ ձէմի պալրգճըլըրգ ալեւաթ ու լէ-
զազիմաթընը բէտէրլէրինէ պրագրալ քէն-
տիլէրի Էֆէնտիմիզին եւանընա կիթտիլէր
վէ պիր տախի օնտան այրըլմայըալ տիկէր
առաջեւալլարտան զիտու ոէ վիկուլիուսիւ

օլտուլար . համեմա՞ պիր եխքսէք տաղա
չըգըսու իշխնախմբով քէնախ Ալլահանի հաշ-
մէթինի կէռսիթէրով , քմէրամ պույտուրու-
զունտա՞ Պետրոս տոսքեալլու եալլնըզ
պու իքի գարբնտաշլորը պէրապէր ալտը :

Պունտան իքի գարբնտաշ ճէսարէթ թ ա-
լլա՞ ճէք ասցիմ արկէր առաքեալլարտանն
իւէրի օլմագ համէսիյլէ վալխտէ լէրի Աս-
զոմէի շրջատէթնի թութամար , քի է-
շխնախմբով բուզի մահչէրատէ շէրասմի ու կէ-
մուլ քէ մալ սալիթ սնամթընը իսկրագ էյլէ-
տիկի անուն՝ պունլար իքիսի՝ պիրի սա-
զլնտաս վէ պիրի սօլունտա՞ հիւքիւմէթ թ
սանտալն ասընտաս օթ ուրսունլար : Իշխն-
ախմբով պունլարա՞ պէնիմ իչարյիմ գատէհ-
տէն իչմէյէ ։ վէ պէնիմ վասկի իզիմլէ վաս-
թիզ օլմազա գատըր մը սընըզ տէյու սի-
ւալ պույտուրտուգտաս բազի օլտուլար իսէ՞
ախտէր առաքեալլար ըլա պէրապէր պուն-
լարը տախիս հիւքիւմէթ թ սանտալիկ սինէ
օթուրիթ մաղա վաս էյլէտի :

Իշխնախմիզի հաշաւ չըգարմագ իշխն Եէ-
հուտիլէր վէ Պիղատոսուն ասքէրի թութ-
մազա կէլտիքլէրինատէ հաշաւ իշխնախմիզ
կէլէն հիւմիւրէ ։ պէնի թութմազա կէլ-
տինիզ իսէ պունլարը գոյ վէրին կիթ սին-

լէր աէջիւ առաքեալլարըն ճիւմլէսի իշխան բուխամթ արտը իսէ՞ սուրբ Յակոբ առաքեալ տախի օնլարըլա պէտապէր տավուշտու : Եփէնտիմիզին վէ ֆաթ ընտին իշխանայիւ կիւնիւ տիրիլիալ մէ զարասն չրդտրդտան սօնրա կէ օրաիւ . անուն էլլի կիւն սօնրա վերնաստանաս պաւլունուալ ափիկէր առաքեալլարըլա պիրլիքտէ Հոգին սուրբու ալարագ տիւրիիւ լիսանլարըլա Եփէնտիմիզի վազ էթմէյէ միւգթէտիր օլառու :

ՊԱՊ 2

Հոգին սուրբ առաքեալլարըն իւղերինէ Էնիստ անլէրի Էնվայի բուհանի իհամնլարըյլա միւզէյեէն էթտիքտէն , վէ Եփէնտիմիզին Խաչա չրդտրդտան վէ է օլտիւքտէն սօնրա յարութիւն ալարզընը կէրէք Ելհաւափիկէրէ վէ կէրէք միլլէթի ախէրէ պիրէրվա վազ էթմէյէ միւքթէտիր օլանագ գատար ճէսարէթ՞ վէ վազլէրինի թահգիգ էթմէյէ կիւնիզայի միւնիւզաթլար էթմէյէ գուարէթ վէտիքտէն սօնրա՞ պու սուրբ Յակոբ առաքեալ Ելհաւափտան այալէթի շէրլէ-

րինտէն վէ գաստապա վէ քէօյլէրտէն ուղազա կիթ մէյիսդ Քրիստոնեալրդ տինհնի օրակարտա սէրպէստէ վազ էթ մէյէ պաշլատը :

Պիր գաչ սէնէ սօնրա՝ ճէմիի Եէհուտի միլլէթ ինին նօմօռու մուճիպինձէ պիր թարաֆտան խամուրուզ պայրամբ էյամինտա Երուսաղէմէ կէլտիքլէրի անտէ պու ազիս առաքեալ տախի անլէրիլէ կէլլիս՝ օլ պիհատու ու պիշխւմար ճէմատթը իշխնտէ Քրիստոնեալրդ վազ էթ մէսինտէ Եէհուտիլէրին սօֆու վէ էկի քիթապ գըսմը զիատէսիյլէ հիտտէթլէնիս՝ իշլէրինտէն Յովսիա նամ պիրիսի պունութութու վէ Հերովդէս Ազրիակաստ նամ Եէհուտի փատիշահընըն հուզուրունա կէօթիւրիւալ՝ պիր թագրմ արածիթ լավլարըլա նասըլ իխմիլալ ու շիզագընա պայխս օրույօր տէյիւ շիքեայէթ էթ մէսինտէ՝ փատիշահ տախի առաքեալըն էթ տիյի վազը քէնտիսինտէն թահգիգ էթ տիքտէն սօնրա գաթլինի հիւքմ էյլէտի : Յովսիա ազիզ առաքեալըն սէպաթընը կէօրիւալ՝ վէսէօյլէտիքլէրինին սահին օլտուզունա պունույլա իսքեաթ օլուալ՝ օնուն այազընագարանարագ էթ տիյի իսիյանէթ վէ գաթ-

շինէ սէպէտ ոլմասընա նէտամէթ կէռա-
տէրէրէք աֆլրդ տիլէտի , վէ Քրիստոն-
եալրդը գաղուլ էթմէյէ բազի օլտու :
Առւրբ առաքեալ պունուն ճիւնհամընը
ճան ու տիլտէն աֆ էթտի . անճագ օնտա
հազրը պուլունան Եէհուտիլէր պունու
կէ օրտիւքտէ Յովսիանըն տախի գաթլինի
մաթլուալ էթտիլէր , վէ պու վէչհիլէ¹
սուրբ առաքեալ հինի հայաթը ընտա Քրիս-
տոնեալրդա չէ վիրտիյի քիմսէլէրտէն մա-
տէ գաթլի միւնասիպէթիյլէ պիր Եէհու-
տի Քրիստոնեայ էթմիշ պուլունու :

Առւրբ Յակոր առաքեալըն պաշը քէ-
սիլտիյի վէ պատիհու կէ օմիւլտիյիւ մա-
հալ՝ պիզիմ միլլէթին գատիմտէն պէրու
թէսարրուֆունտա օլան սուրբ
Յակոր վանքընըն մէ վքիսի օլտուզունա
Եւրոպալը միւէ Ամֆիլէրտէն տախի պազր-
լարը² թաստիք էթմիշլէր տիր : Անճագ
ազիզ ճէսէտի տէնիզէ պրրագրլրազ³ տալ-
զալարըլա Սպանիա ոէ վահիլինէ տիւշմէ-
սի , վէ իքի կէօզիւ կէօրմէզ պիր քիմսէ
թէսատիւֆէն օլ գրյուտա էլլէրինի եայ-
զար իքէն ազիզին թէնինէ տօգանտրրըզ
կէօզլէրինէ կէօթիւրտիւքտէ իքի կէօ-
զիւ պիրտէն աշրլմասը պիրլէ⁴ կէլին կէօ-

բիւն , պէլտէմիզէ եկնի ալլահ կէլմիշ տէ-
յիւ նիտա էլլէյիս՝ ագտէմնէ անտա Քրիս-
տոնեաց օլմուշ պուլունանլարտան տիրա-
յէթ լիւ պիր զաթ պունտան պահս իլէ՝
պիրտէն զայրը ալլահ եօդ առւր , վէ պու-
Ալլահըն զուլլարբնտան վէ օնուն աշգր-
նա զաթլէ բազի օյանլարտան պիրիսինին
թէնիտիր տէյէրէ ք անյէրէ Քրիստոնեալրդ
թ պիմի վէրտի : Անտէն սօնրա տիկէր պիր
միւնիւզաթ լլա պու թէն սուրբ Յակոբ
տուաքեալըն օյտուղու տույուլուայ՝ լա-
յլպլը հիւրմէթիլէ տէֆն էթակիլէր . վէ
վագթ միրուրինտէ իւզէրինէ պիր ազիմ
քիլիսէ եարըլոր . քի հալէա Սալանիանըն
Քօմրուտէլլա նամ շէհրինտէ վագը օլուպ
մէ շնուր զիարէթի կեահ օլմուշ տուր . վէ
Սպանեօլ միլլէթի քէնտի փատիչանլրդ-
լարբնը պու ազիզին հիմայէսինէ հավալէ
վէ թէսլիմ էթմիշլէր . տիր :

ՏԻՇ 40 ՓԱՐԱ

9 ± 18

6.9-8

